

B3 B3

A3 A3

B4 B4

A4 A4

B5 B5

A5 A5

DE ARBEIDERSRAAD

ORGAAN VAN DE
KOMMUNISTIESE ARBEIDERS
GROEPEN NEDERLAND

Nr. 2. Mei 1937. 3e Jaargang

Verschijnt maandelijks
Lesse nrs. 5 ct. Per jaar 60 ct.

Naar een Marxistiese Arbeiders Partij

Nooit was het sterkste wapen, dat onze beide leermeesters Marx en Engels ons hebben gegeven, het HISTORISCH MATERIAALISME, van groter betekenis voor ons dan thans. De meerwaarde- en de Klassenstrijd-theorie behoeven geen bewijs meer in tijden, wanneer de wereld bankroet is omdat de arbeid geen waarde meer voortbrengt, in tijden, wanneer de Klassen elkander met de wapens bestrijden. Maar het HISTORISCH MATERIAALISME kan ons nu nog elke dag, elke uur in West-Europa en Noord-Amerika de weg wijzen. Het zal ons tot de overwinning leiden.

Herman Gorter

De Organisatie voor de Klassenstrijd van het Proletariaat.

Het Verval van de Konintern

Alhoewel de ineenstorting van de Tweede Internationale in 1914 al heel spoedig tot vorming van oppositionele groepen in de onderscheiden landen leidde, die in de bekende conferenties van Kientahl, Zimmerwald en Zürich tot internationaal contact kwamen, werd de nieuwe internationale pas werkelijkheid, op de grondslag van de geslaagde October-revolutie der russiese bolsjewiki.

De Octoberrevolutie leverde de zuigkracht, waardoor de verstrooide revolutionaire en oppositionele formaties werden samengevoegd in de Kommunistiese Internationale. Het succes in 1917 verschafte de bolsjewistische partij, haar leiders Lenin en Trotzky de overheersende en beslissende invloed op de konintern. Steunend op de ervaring van de October beheersten zij de discussies in de vraagstukken van tactiek, politiek en organisatie. Geschraagd door de aurotiteit van het succes.

Desondanks was deze invloed niet definitief, aangezien de October-revolutie slechts ten dele een proletarische, doch grotendeels een boers- burgerlijk karakter droeg. Om de proletarische kommunistische tendens te versterken was het nodig, dat de revolutie zich niet tot Rusland zou beperken. Van beslissende betekenis zou een geslaagde proletarische revolutie in Duitsland geweest zijn. Men denke slechts aan de hoog ontwikkelde Duitse industrie, de omvang en de economische betekenis van het Duitse proletariaat, n. a. w. aan de, voor een proletarische revolutie veel gunstiger klasse-verhoudingen.

In de jaren van 1910 tot '22, toen de nederlaag der Duitse arbeiders-klasse nog niet definitief was, was de invloed der Russische leiders nog niet absoluut doorslaggevend.

Wij willen nu natuurlijk niet diep op de geschiedenis ingaan. Slechts enkele hoofdzaken aanstippen.

De beestachtige noed op Karl Liebknecht en Rosa Luxemburg was de eerste grote, wellicht beslissende slag, die de Duitse arbeiders-revolutie werd toegebracht. De beide figuren, die de fascinerende invloed van Lenin en Trotzky, van de bolsjewistische partij en van de Octoberrevolutie hadden kunnen weerstaan, werden vernietigd. Maar Lenin heeft daarna alles in het werk gesteld om de overheersende positie van de Russische bolsjewistische partij op de Komintern te bevestigen.

In het west-europese bureau van de Komintern, dat o.a. Herman Gorter over iemand beschikte, die niet geneigd was zich kritiekloos aan van bovenaf gedeceeteerde besluiten te onderwerpen, zagen de moscouise leiders een groot gevaar. Dit bureau zou zich wellicht tot een internationaal en zelfstandig centrum hebben kunnen ontwikkelen.

Daarom moest het west-europese bureau worden opgeheven. Hierdoor werd door de leiding van de Komintern een van de heftigste slagen aan de zelfstandigheid der west- en centraal-europese revolutionaire arbeiders partijen toegebracht.

Sindsdien wordt de geschiedenis van de Komintern gekenmerkt door herhaalde pogingen, uit velerlij taktische, politieke en organisatorische overwegingen geboren, om uit de knellende greep der moscouise partij-heerschappij te geraken.

Zonder zelfoverschatting mogen we, nu, na 16 jaar, vaststellen, dat dit gevaar het eerst, het scherpst en meest beslist gezien en bestreden werd door ons, samen met onze Duitse kameraden, die de Kommunistische Arbeiter Partei Deutschlands gevormd hadden. Men leze hiervoor slechts de verslagen van het IIe en IIIe wereldcongres van de Komintern.

De infame laster en verdachtnaking, waaraan thans Trotsky en met hem tal van revolutionaire partijen en groepen in de wereld bleet staan, werd het eerst juist door de toenmalige leiders der Komintern tegen de Kom. Arb. Beweging en haar woordvoerders bedreven.

Nog vandaag kan de bestrijding der K.A.P., door de leiding der Komintern, met Lenin en Trotzky aan het hoofd, aangedaan, slechts walging opwekken. In dit opzicht toont Stalin zich werkelijk "de beste leerling van Lenin"!!

We zeiden, dat de geschiedenis van de Komintern gekenmerkt wordt door een voortdurend pogen van arbeidersgroepen, onder de greep der moscouise leidersdiktatuur uit te komen. Herinneren we slechts 16 jaar Nederlandse O.P. en wijzen we alleen naar op één onderdeel, dat voortdurend aanleiding tot splitsingen is geweest.

Bij de vorming van de K.A.P. speelde de "taktiek" van Lenin, die de revolutionaire bedrijfsorganisaties, samengevat in de Allgemeine Arbeiter Union in Duitsland, wilde opheffen en de arbeiders terugdrijven in het moderne vakverbond, een belangrijke rol. Herinneren we verder: Scheuring in het NAS om de aansluiting bij de

RVI; scheuring in de CPH wegens Wijnkoops politieke oplossing van het NAS in het NVV; (de "het NAS moet kapot" taktiek); - ontstaan van de BISP - nieuwe zwenking: zelfstandige kommunistische vakorganisaties, Wijnkoop vliegt eruit, - Ontstaan van CPH-centraal comité. - Dan: uittreden van NAS uit RVI wegens eis tot opheffing van kleine vakbonden. - Ontstaan RSP. - Nieuwe zwenking: RVC-politiek. Theorie van het "sociaal-fascisme". Laatste zwenking: eenheid met de modernen. Volksfront. "Democratie". Nederland onafhankelijk, welvaarend en vrij.

Hier in één greep slechts één van de spectaculaire toeren van de moscouise acrobatick. Er waren er meer en ze werden overal uitgevoerd. Enkele acrobaten braken hun nek; andere hun ruggegraat. Resultaat: internationaal telkens nieuwe opposities.

Zoals we zien, hebben vaak zeer uiteenlopende oorzaken tot het ontstaan van nieuwe formaties geleid. Zowel rechtse als linkse groeperingen. - Die verscheidenheid in oorsprong in oorsprong heeft tot dusver voor een belangrijk deel de vorming van een nieuwe revolutionaire internationale, waartoe sinds 1921 herhaaldelijk pogingen werden ondernomen, belemmerd.

Spanje kan het
uitgangspunt
van de nieuwe
revolutionaire
internationale
worden.

En nog steeds schuilt de kracht van de Komintern tegen de proletarische oppositie in twee factoren: de reusachtige verwarring en onklarheid, het geruis aan besliste nieuwe oriëntatie bij de afgesplinterde groepen en de nog steeds buitengewoon grote zuigkracht van het "Russische voorbeeld".

Daaronder zal het voor de Komintern een verpletterende slag zijn, wanneer een proletarische revolutie op een hoger

niveau dan de Russische October zou slagen. Slaagt de revolutie op een gebied, waar de industriële ontwikkeling verder voortgeschreden, de band met het Europese proletariaat inniger, de omvang en de economische betekenis van de arbeidersklasse groter is, dan in het Rusland van 1917, dan zal, vooral ook omdat in dit tijdsgewricht de oplossingen radikaler zullen moeten zijn dan de Russische, daarvan een geweldige zuigkracht op de Europese en noord-Amerikaanse arbeidersmassa's uitgaan. Maar bovenal, de nieuwe taktische, politieke en organisatorische ervaringen zullen verhelderend werken op de revolutionaire marxistische formaties in de wereld. Zulk een nieuwe overwinning zou tevens een nieuwe en betere grondslag vormen voor de noodzakelijke proletarische internationale.

Zichier dan zo niet de enige, dan toch zeker een van de belangrijkste overwegingen van de Komintern bij haar lasterkampagne tegen de POUI en ook tegen de OIT (zij het, uit taktische overwegingen in mindere mate).

De stalinistische leiders vrezen, dat de Spaanse arbeidersrevolutie in een andere dan bolsjewistische richting zal gaan; of liever dat de burgerlijke revolutie zal plaatsmaken voor een proletarische.

Daarom en om hun verbandingen met de grote "democratische" imperialistische machten (donk aan het Frans-Russisch verdrag) niet in gevaar te brengen, trachten zij hun wil, hun richting, hun taktiek de Spaanse massa's op te dringen. Zoals zij het vroeger in Duitsland gedaan hebben. Resultaat: Hitler.

De gebeurtenissen van de laatste dagen, de aanvallen op die groepen, die de proletarische ontwikkeling van de revolutie willen, het overgieten van die groepen met stromen van modder en laster, bewijzen hoe zeer de Stalinisten vrezen, dat een proletarische Raden-Spanje een nieuw centrum voor de vorming van een revolutionaire Europese arbeidersbeweging zou worden.

Hierbij moet dan tevens een andere voornam factor genoemd worden. En wel de groei gedurende het laatste jaar van de politieke situatie in Europa.

Een kapitalistische wereld, kraakend op haar grondvesten, weet zich alleen te "herstellen" door een ontzaglijke opvoering van de bewapenings-industrie. - Staal is gezonder dan vet - Ieder begrijpt dat dit soort "herstel" slechts een adempauze kan betekenen. Een nieuwe reusachtige verscherping van de crisis is te verwachten. Een "herstel", dat voor de massa's bij een slechts geringe verbetering van de werkloos cijfers, gepaard gaat met een reusachtige verscherping van de uitbuiting als gevolg van de duurte. Devaluatie eeneen van verschillende richting rekenen wel uit dat de hogere prijzen een noodzakelijke voorwaarde voor het "herstel" zijn, - o.a. een stelling van de redactie van HET VOLK - maar in wezen is de duurte een gevolg hiervan, dat de as van het herstel de volkomen economische wapenindustrie is. Zowel BLUM, als BEVIN, als HITLER verklaarden dat zonder de opvoering van de bewapening van economies herstel niet alleen geen sprake zou zijn, maar een crisis-orkaan over de wereld zou gaan.

Italië, Duitsland, de beide fascistiese grootmachten, doch tevens economies de zwakste plekken van het Europese kapitaal drijven naar expansie. Een expansiedrang, waardoor ze op den duur op de andere grootmachten moeten botsen, al doen deze alles om het uitbreken van die botsing uit te stellen.

De bedrijfsbezettingen in Frankrijk van het vorige jaar, waaraan practies het gehele proletariaat deelnam; de massa-stakingen en bedrijfsbezettingen in België; hebben de spaanse revolutionaire ontwikkeling onmiskenbaar beïnvloed. Zoals er van Spanje grote invloed is uitgegaan op het ontwakend klassebewustzijn in de Verenigde Staten, zich uitend niet alleen in de grote sit down stakingen, doch ook in een toenemend verval van de konservatieve Amerikaanse vak-beweging tegenover de nieuwe "industrie-organisaties" van Lewis.

Alles gebeurtenissen en bewegingen, die bewijzen dat de revolutionaire situatie zowel op economies als op politieke redenen groeien-de is. Wij wijzen ook nog op de staking van de Londense chauffeurs en op de mogelijkheid van een algemene staking van de Britse mijn-werkers.

Temidden van deze revolutionaire situatie vormt de spaanse revolutie de dynamiese kracht, terwijl de officiële arbeidersbeweging van IVV, SAI en Komintern de remmende, de tegenwerkende kracht vormt.

Wij wezen reeds op de Volkfrontpolitiek en wijzen verder op de toenemende reformistische druk op de Franse arbeidersmassa's, die onder invloed van de JOUHAUX's, de THOREZ' en de CACHIN'S, BLUM zelfs zijn door het kapitaal afgedwongen "pauze" toestonden.

Vooral van de ontwikkeling in Spanje zal het afhangen of de beweging de revolutionaire kracht sterker zal blijken dan de reactionaire verlamende invloed van het reformisme.

Hiervan zal het dus afhangen, of de spaanse revolutie een voor de wereldrevolutionaire ontwikkeling gunstige situatie zal scheppen.

De basis voor een nieuwe proletariese internationale begint zich dus af te tekenen. Eerste beslissende stap daartoe is de zegen der spaanse arbeidersmassa's, de vestiging van Raden-Spanje.

Daarom: de verdediging der spaanse arbeidersrevolutie, onverzwakt en ononderbroken, het handhaven van de proletariese kommunistiese tendenzen in die revolutie is de voornaamste bijdrage, die aan de herorientatie der proletariese krachten in de wereld geleverd kan

worden. Kan de spaanse arbeidersrevolutie dus de basis worden voor een nieuwe proletariese internationale, zij kan reeds thans er toe bijdragen, de situatie der revolutionaire beweging in Nederland te verhelderen.

De noodzaak van de Marxistische prole- tariese partij in Nederland

Hoge de spaanse arbeidersrevolutie de grondslag leggen voor ernstige discussie over alle vraagstukken onze klasse in deze tijd betreffend. De russiese ontwikkeling, de gedragingen van de stalinistische leiders, de houding

van de Komintern, de kwestie van de burgerlijk democratische konstituantie, de kwestie van de partij, het vraagstuk partij- of raden-diktatuur, de vraag van het deelnemen aan het parlementarisme, de kwestie van de vakbeweging, om naar een greep te doen, vragen nu aandacht. En niet als academiese kwesties, maar als politieke, als vraagstukken, die over het lot en de ontwikkeling der proletariese wereldrevolutie voorlopig van beslissende invloed zijn. Een brede discussie op de basis en over de vraagstukken der spaanse arbeidersrevolutie is dus thans een gebiedende eis. Maar buitendien, buiten de kwesties van internationaal politieke aard, dringt de Nederlandse situatie zelf naar behandeling van het vraagstuk der revolutionaire partij en de in te nemen politieke, taktiese en organisatoriese positie.

De gedragingen der Kominternpartij bij deze verkiezingen, de Scheringer-koers in't Kwadraat, (Scheringer was een fascistiese officier, die bij de KPD gekomen stimulerend werkte op het beruchte program van de "nationale en sociale bevrijding".) Het onder de zweep van Lussert zich inschakelen in het nationale front van sociaal-democratie en Kominternpartij, dwingt elke revolutionair die het ernst is met de zaak van z'n klasse, de vraag van de revolutionaire proletariese partij onder ogen te zien. De politiek van CPNationale proletariese partij onder ogen heeft tal van revolutionair en van de Nationale Arbeiderspartij heeft tal van revolutionaire marxisten, en nog grotere aantallen revolutionaire proletarieten van elke politieke organisatie vervreemd. Aantallen, die groter zijn dan misschien een onzer vermoed. Proletariese politiek bewustzijn eist het scheppen van een platform, waarop deze krachten kunnen worden verzameld. Rechtvaardigt het gedoe van de officiële arbeiderspartijen en van de vakbeweging al de vraag naar de oorsprong van dit alles, meer nog vereisen de tekenen van herlevende klasse-activiteit der Nederlandse arbeiders het aan de orde stellen van de kwestie van de revolutionaire partij. En wel niet als theoretiese, maar als urgente practiese aangelegenheid.

Raden-Kommunistiese en revolutionaire Partij

Wij willen daarom allereerst de raden-kommunistiese opvatting omtrent partij samenvatten. Dit blijft noodzakelijk, alhoewel uit Herman Gorters geschrift "De organisatie voor de klassen

strijd van het proletariaat", reeds genoegzaam zou kunnen blijken, dat het raden-kommunistiese de politieke, de revolutionaire arbeiderspartij gebiedend noodzakelijk acht. En verder naar de kommunistiese Arbeiders Partijen er om kan te geven, het het raden-kommunistiese ook practies de partij trachtte te verwerklijken. Maar, aangegien door allerhande scharrelaars zowel met het begrip raden, als met het begrip partij wonderlijk gemengdvervoerd wordt, volgt hier dan nog weer eens onze mening.

Wat is partij? Partij is, het woord sluit dit reeds in, allereerst de eel-organisatie. Samenvatting van een part, een ge-
deelte van de arbeidersklasse: de bewuste Kommunisten. Daar-
nae is dan tevens gezegd, dat de partij nimmer de klasse
omvat, dus klasse-organisatie is. Zij is de samenvatting van
de gelijkgerichte, bewust kommunistische krachten.

Waarom is de revolutionaire partij noodzakelijk? Wat is haar taak?

Op alle gebieden van het leven heeft de heersende klasse, de bour-
geoisie, het proletariaat de burgerlijke begrippen onttrent normaal,
recht, zedelijkheid, politiek, economie, organisatie enz. opgedrongen.
Zij kon dit, omdat de bestaande maatschappijvorm de hare is. Zij is
in het bezit van de economische en politieke macht en beheerst daar-
door staat, wetenschap, rechtsapparaat, onderwijs, pers, radio enz.
De tegenwoordige ideologie is dus de burgerlijke. Zij houdt het den-
ken van de arbeiders in haar knellende greep geklemd.

De positie van de bourgeoisie, haar ideologie, is sterk zolang haar
systeem bloeit en zich tot grotere kracht ontwikkelt. Dan denken
alle massa's in burgerlijke waarden. Wordt echter de burgerlijke maat-
schappij het ondergang bedreigd, de wereld door de ondergangscrisis
van het kapitaal gestreind, dan verliest de burgerlijke ideologie,
de burgerlijke kultuur haar knellende greep op de massa's.

Daaron tracht de heersende klasse thans de arbeiders het verwerven
van kennis, inzicht, wetenschap steeds meer te bemoeilijken. Daaron
breidt zij het lager onderwijs af, sluit de proletariatskinderen
hoe langer hoe meer van het middelbare en hogere onderwijs uit. Zij
legt de leden druk van een slaafse pers en een onderworpen radio op
de geesten der proleten.

Maar, het proletariaat heeft, om te kunnen overwinnen, om een prole-
tariase wereld-economie, waarvan de raden de grondslag zijn, op te
kunnen bouwen; kennis en inzicht onttrent alle problemen nodig.
De arbeidersklasse moet dus de verhoudingen tussen de verschillende
kapitaalsgroepen kennen; zij moet inzicht hebben in de positie waar-
in de kapitalistische wereld zich thans bevindt; moet zich bewust
worden van haar eigen positie en haar eigen macht en heeft daaron
de taak een eigen internationale politiek op te bouwen.
De bourgeoisie heeft de ervaring, dat de arbeidersklasse door strijd
en organisatie zich reeds veel meer bewust is van haar innerlijke
kracht dan een eeuw geleden. Door scholing en discussie, in de
strijd vindt het proletariaat zijn eigen macht en bewustzijn,
zijn Klasse-eigen organisatie.

Daaron streeft de bourgeoisie thans naar uitroeiing en onderdrukking
van elke zelfstandige organisatie van het proletariaat. Wetend,
dat de organisatie van de arbeiders de methode voor hun ontwikkeling
is geweest, tracht de heersende klasse de proletariase organisatie
te vernietigen, tot atomen te versplinteren.

Daarbij komt dan nog, dat de steeds toenemende ellende, honger en
nood de arbeidersklasse meer en meer gaat beheersen. Hieruit ontstaat
het reusachtige gevaar, dat de proletariats niet alleen minder in
staat zijn kennis en inzicht te verwerven, doch tevens dat zij juist
door het gemis aan kennis en inzicht, het slachtoffer worden van een
aan hen zelf en aan het communisme vijandige beweging.
Zelfs voortgeschreden groepen als in Duitsland georganiseerd waren
in de Allgemeine Arbeiter Union, verrieten de revolutionaire strijd,
omdat de bevrediging van de onmiddellijke nood bereikbaar scheen. En
de machtige bedrijfsbezettingbeweging van het vorige jaar in
Frankrijk, bleef steken in loonsverhoging en veertig-uren-week. So-
ciale hervormingen, die door de duurte en de sabotage van ondernemers
kant weer fictief gemaakt zijn.

En moet nu ook hieraan, arbeiders, aan dit alles,
de dontheid van de anarchisten, syndikalist en
die leden van de Arbeidersbond, die geen partij
willen.

Kunnen zij ontkennen, dat de toestand van het prole-
tariaat slechts een klein deel ervan in staat stelt,
diepe en grote kennis te verwerven? Kunnen zij ont-
kennen, dat dus altijd in de bedrijfsorganisaties
volen opportunisties, individualisties, utopisties
en te weinig ontwikkeld zullen zijn? Neen. -- Dat
dus nooit de bedrijfsorganisatie alléén de revolutie
maken en leiden kan? Neen. --

En toch willen ze niet de partij, de organisatie van
de proletariats, die diepe en grote kennis hebben!

Toch weigeren zij de enig mogelijke, op de klasse-
verhoudingen en het histories materialisme berustende
de enig juiste taktiek.

Waarom?

Omdat zij zelf niet genoeg kennis bezitten. Omdat
zij zelf geen histories materialisten zijn.

Herman Gorter

De organisatie voor de Klassen-
strijd van het Proletariaat.

Daaron heeft de arbeidersklasse een politieke organisatie, dus een
politieke partij nodig. Een politieke partij, die de samen-
vatting is van dat bewuste deel van onze klasse, dat zich
ondanks alles aan de greep, de druk van de burgerlijke ideologie
heeft onttorsteld en dat tracht een eigen proletariase uitweg uit
crisis en ellende te vinden. Samenvatting van dat deel van onze
klasse, dat tracht proletariase wetenschap, politiek, economie,
klasse-organisatie voor te bereiden. Dat tracht inzicht te krijgen
en te verbreiden onttrent de toestand der kapitalistische wereldhuis-
houding en onttrent de verhoudingen tussen de verschillende kapitaals-
groepen.

Taktiek en doelstelling der revolutionaire partij dienen gericht te
zijn op de onverwerping der burgerlijke orde en de vestiging der
proletariase rademacht.

Zij heeft de taak deze dingen tot zaken van politieke urgentie te
maken.

Die proletariase rademacht moet voorbereid worden.

Wat is dat voor een "taktiek", die deelname aan de organen van de
burgerlijke staat wil en die meent, dat plotseling, in revolutionaire
situaties het roer radikaal kan worden ongewend on dan de
raden gepropageerd moeten worden?

Revolutionaire situaties ontstaan niet plotseling. Door propaganda,
discussie en strijd moet de radengedachte, de radenorganisatie voor
de massa's levend gemaakt worden. Worden tot het integrerend deel
van de arbeidersbeweging. De radenorganisatie moet het resultaat
zijn van groeiende strijd, van groeiend klassebewustzijn. Moet

een levende politieke idee worden.

Daaron is de revolutionaire partij noodzakelijk. Haar taak immers is
het, dit voorbereidende werk te doen. Haar taak de konsekventies van
de taktiek der officiële arbeidersbeweging bloot te leggen. Haar
taak

ook die halfheid te bestrijden, die meent het reformisme met frasces te kunnen afsnaken en toch de organisatorische en politieke methoden van dat reformisme in deze tijd te kunnen aanwenden.

Revolutionaire bedrijfskernen moeten georganiseerd worden. Bij de komende arbeidsconflicten moet de partij steeds, zich solidariserend met de strijdende massa's, door haar actie en haar propaganda trachten de strijd uit te breiden tot groter omvang, groter hoogte en verder gaande consequenties. Hoe noodzakelijk bij een dergelijke doelstelling, het inzicht is, dat zowel de methodes als de politiek en de organisatievorm van de officiële arbeidersbeweging principieel moeten worden afgevoeren, nog te overvloede blijven met een linnelijk zinnetje in NEF VOLK - Uw eigen blad - van 10 Mei 1932. De inhoud van de 'Sociaal-Democraat' besprekende noemt het blad op: "Onze vroegere hoofdredacteur J.W. Andersmit en Mr. S. Kok schrijven over de bezettingsstakingen en beiden veroordeelen zij ze als onwettig". (spat. van ons)

De strijd die thans ook in Nederland ontbrandt om het loon moet uitgroeien tot een strijd om het bezit van het productie-apparaat, een strijd om de nacht. Van loonactie, sit down tot onteigening der bezitters en vestiging van de proletarische dictatuur.

Bij dit alles is de omvang der revolutionaire partij een maatstaf voor de groeiende bewustwording van het proletariaat.

Het bestaan der partij op zich zelf is echter uitdrukking van het feit, dat de massa van het proletariaat nog niet bewust kommunistisch geworden is, dat de arbeiders als Klasse er nog niet in geslaagd zijn hun eigen, bewaste radennacht te vestigen.

Zij is uitdrukking van het feit, dat de arbeidersklasse de burgerlijke wereld nog niet overwonnen heeft. Op het moment, dat de radennacht duurzaam gevestigd is wordt de partij overbodig, heeft zij haar taak volbracht.

Er zijn redenen, ontleend aan de tegenwoordige ontwikkeling in Nederland, die nopen de kwestie practies en concreet te stellen.

Onmiskenbaar is het een feit, dat de devaluatie een reusachtige loons- en steunverlaging tengevolge heeft gehad. De prijzen van de eerste levensbehoeften stijgen met de week, maal niet met de dag. Devaluatie-agenten van het slag Matthijssen zijn wat stil geworden sedert dien. Maar de nood is er. Er worden in Nederland lonen betaald, vaak slechts een weinig meer dan het steunbedrag. Jonge arbeiders worden tot op het been uitgenomd. Maatschappelijk Steun is veelal de bewerkstelliger, van schandalige lonen, door de dreiging met steunkorting.

Uitbarsting van massaal klasseverzet hangen in de lucht. De eerste stoot, bij de Amsterdamsche scheepswerven en bij Numans Elksfabriek heeft tot loonsverhogingen geleid. Dit zal tot navolging nopen. Ook in vele andere bedrijven ronmelt het.

Wat is de betekenis van deze acties? Niet het - op zich zelf niet te verwerpen succes van loonsverhoging - doch het feit dat de arbeiders deze actie gevoerd hebben buiten de vakverenigingen om, ja, tegen hen in.

Waar bleef de CP Nationaal nu? Waar de "taktiek" van de eigen strijtleidingen? Waar het berekende - zij het nooit ernstig gemaakte - van onderen op? Zij waren spoorloos verdwenen. Verstikt in de nodder

van stalinationalistische "taktiek".

Toen er voor de loonbewegingen niet de basis was die er thans is, vielen de heren de vakbeweging aan en schreeuwden zij om eigen stakingsleiding, open de kassen, weg met de benzen. Thans echter weten ze niet anders te doen dan hun bek te houden en de leiders van het reformisme op de schandelijkste manier stroop om de mond te snoeren. Dialectici of diabetici? (Diabetici zijn lijdors aan suikerziekte) Er zijn blijkbaar op politieke diabetici. Maar we vergissen ons. De heren schreeuwen en schelden toch als vroeger. Nanciek tegen al wat revolutionair is. Om hun eigen lam-lendigheid te verbergen vallen zij met leugenschijnpraatjes de "trotskisten" aan. "Trotskist" is in het stalinistische de vertaling van het fascistiese verzamelwoord "marxist". Liegen dan al de stalinisten optreden als de aandrijvers van de moderne maffers, mogen ze optreden als onderkruipers-stoetbrigadiers, mogen zij dit verraad dan al beuantelen met gebazel over eenheid en over versterking van de moderne vakbeweging; de nagelpiepers en de meisjes van de blikfabriek hebben duidelijk laten zien wáár het zwaartepunt van de eenheid en waar de kracht van de strijd ligt: in het bedrijf. Maar bovendien hebben zij, door hun spontaan optreden van onderen op - en nu eens niet als kominternfrase - door hun uit eigen kracht gevormde stakingsleiding, weer eens de reusachtige waarde van besliste en doortastende revolutionaire bedrijfskernen gedemonstreerd.

Daarom moet uitgesproken worden dat de elementen voor een werkelijke marxistische arbeiderspartij thans aanwezig zijn.

Hoe meer de arbeiders tot daadwerkelijke strijd zullen overgaan, hoe meer ze zullen merken, dat de officiële arbeiderspartijen en de vakbeweging hen de voet dwars zetten. Van deze realiteit moet de revolutionaire marxisme uitgaan. Van deze realiteit uit moet zij op den duur komen tot de vorming van een marxistische arbeiderspartij, die gebaseerd zou moeten zijn op revolutionaire bedrijfskernen.

Maar tevens moet hier gezegd worden, dat de noodzakelijke Klassepartij van het proletariaat niet alleen nog steeds ontbreekt, maar dat belangrijke groepen, waaruit een dergelijke partij zou kunnen worden opgebouwd, een weg uit gaan, die van dit noodzakelijke doel weg leidt.

"Nederlandse
Marxisten, wat
doet gij?"

Ziehier de vraag die Sneevliet stelt in de NF van 17 April j.l. Een vraag, die zeker waard is gesteld te worden. Door het stellen van die vraag bewijst Sneevliet, dat hij begrijpt, waar het bij de zg. linker zijde aan schort.

Sneevliet constateert: Een groot aantal revolutionaire marxisten bevindt zich buiten elk partijverband. Inderdaad! Een situatie, gelijkend op die, voor de oprichting van de CP in 1932. Alleen onvangrijker. Inplaats nu van de verdediging der spaanse arbeidersrevolutie, van de realiteit van de opkomende strijd in dit land en van de noodzaak der raden-organisatie het middel te maken om te traden, de verstrooide marxisten samen te vatten, lost Sneevliet de kwestie heel anders op. Anders. Genakkelijker. Maar... in wesen op dezelfde manier als elke andere parlementaire partijleiders dus doet. Hij wekt op, om bij de komende verkiezingen op zijn kandidatuur te stemmen en intussen het verkiezingsfonds van de RSAP te verstevigen.

33

Sneevliet speculeert hier blijkbaar op de walging, die de voor hun Sneek wakende Nederlanders van het slag Louis de Visser bij tal van revolutionairen opwekken. Men kan althans bij velen, ondanks bezwaren, de neiging waarnemen, als protest tegen het gedraai en het geweld van de CP de kandidatuur Sneevliet te steunen.

En juist daarom is het noodzakelijk er op te wijzen, dat de RSAP alle zwelgeden vertoont, die een ontwikkeling in de richting van een waarlijk revolutionaire partij in de weg staan.

De RSAP wil de verovering van Rusland bestrijden. Maar waar is haar analyse van de russiese ontwikkeling? Sans leunt men aan tegen de kritiek, door de KAP en Gorter uitgebracht. Maar anderzijds berekent men zich op Lenin en Trotsky. Waar is een fundamentele beoordeling der russiese Octoberrevolutie? En de ontwikkeling sindsdien?

Men verklaart de russiese ontwikkeling zeker niet door op Lenins dood en Trotskys verwijdering te wijzen.

Stalin kon dit alles immers slechts alleen doorzetten, omdat hij met zijn groep de werkelijke machten in Rusland vertegenwoordigde, namelijk de bezitters van het productie-apparaat. Het ware noodzakelijk aan te tonen, hoezeer in de leninistische methode reeds het stalinisme schuil ging. Noodzakelijk om aan te tonen, dat voor de latere economiese en staatkundige ontwikkeling de Octoberrevolutie reeds de grondslag was.

Gaat de RSAP wellicht een beslissing op dit punt uit de weg omdat men een breuk met het zg Leninisme vreest?

Verwerpt de RSAP de bolsjewistische opvatting van partij diktatuur? Geenszins.

De nauwe verbinding van Sneevliet met "de ouwe", met Trotsky, is daarborg voor. En heeft o.a. deze "democratische centralistische" partijopvatting, niet tot de uitdrijving van de kameraden van de BRS geleid? Zeker, het conflict werd destijds door beide groepen geforceerd, maar is er bij de RSAP, na de moscouise bloedorgie van Ivan Stalin ook maar de minste neiging tot herziening van de opvattingen omtrent de partij - diktatuur? Helaas neen.

Ook de RSAP ziet zich als toekomstige overheerser van de arbeidersraden. Zij gaat niet uit van de innerlijke waarde, de vernieuwende kracht van de proletarische raden-democratie. Zij kent die waarde niet, of wij ze niet kennen. Waarom? Omdat zij nog steeds vastzit aan oude vormen en methoden van de arbeidersbeweging. Omdat zij nog steeds niet inziet, dat "raden-beweging" niet iets is om er mee te schermen voor later, zoals de officiële arbeidersbeweging met het socialisme doet, geen paradoxaal dus, maar de kern waaromheen een nieuwe arbeidersbeweging zich zal moeten groeperen.

Sneevliets opmerking omtrent de gerechtvaardigde zelfstandigheid van het radenkommunisme, bewijzen, dat hij de radenkommunistische opvattingen als ernstig en als discutabel beschouwt. Maar we vragen, hoe staat de RSAP in genoemde kwesties?

Zeker na de jongste ontwikkeling in Rusland en van de Komintern kan zij niet volstaan met het herhalen van oude leninistische formules. Zouden Lenins en Trotskys politieke en maatschappelijke oplossingen, die door het radenkommunisme werden afgewezen, wellicht de grondslag gevormd hebben voor de tegenwoordige ontwikkeling der stalinisten? Heeft de RSAP dit ooit onderzocht?

Na onze uiteenzetting in zake partij is Sneevliets opmerking ten

33

aanzien daarvan, wel genoegzaam voorlegd. Het radenkommunisme wijst de parlementaire partij af. Deze toch is slechts een instrument van de burgerlijke staatsapparatuur. Revolutionair parlementarisme? Spreektribune? Och, kom! De gewijzigde huishoudelijke reglementen, de gewijzigde strafbepalingen, de komende grondwetswijzigingen, hebben deze fictie van het verleden als het kan nog schijnachtiger gemaakt. Ongehoorzaamheid aan de bepalingen? Mogen we als voorbeeld slechts herinneren aan de stukadoersstaking van voor enige jaren? Ging het NAS toen niet onder het juk door, omdat de regering met inhouding der subsidies voor de werklozen kas dreigde? En zou de RSAP terwille van haar parlementaire positie niet eveneens inbinden? Zou ze zich, als parlementaire partij het advies tot sit down stakingen kunnen veroorloven? Geenszins.

Ziedaar onze "koudwatervrees" voor parlementarisme. Maar bovendien, waarom zouden we nu, in deze tijd, nu alen de voesheid van de parlementaire illusie blijkt, nu de spaanse arbeidersklasse positie moet gaan kiezen tegen de burgerlijke konstituante, een parlementaire positie moeten gaan innemen? In gemeede. Bestaat niet veel oer het gevaar, dat bij arbeidsconflicten de kwestie van de resultaten voor de verkiezingen, een belangrijke overweging vormt?

Het radenkommunisme streeft naar de vorming van een proletarische partij. De historie is daarvoor als bewijs. Maar, een anti-parlementaire partij. Anti-parlementair, omdat het parlement een deel van de politieke klasse-organisatie van het kapitaal is. Anti-parlementair, niet in de oude negatieve zin van het woord, doch omdat het radenkommunisme positief wil optreden voor de klasse-eigen proletarische organisaties: de arbeidersraden.

Bij de RSAP begint iets door te dringen van de kracht, die er schuilt in de bedrijfscomitees van de arbeiders. In de afgelopen zomer heeft ook zij de betekenis van de door ons in het steunconflict uitgegeven leuze: woonblokkomite's en actie-comite's aan de stempellokalen leren kennen.

Daaron is het noodzakelijk, de parlementaire methode af te wijzen, en met alle energie op te treden voor de vorming van revolutionaire bedrijfsorganisaties, de kernen van de raden. Er zou een veel beter mobilisatie van de proletarische krachten mogelijk zijn dan die door de stembusactie. Sneevliets vraagt: "Nederlandse marxisten, wat doet gij?" moet door ons daaron beantwoord worden met het afwijzen van de parlementaire oplossing van de RSAP. Dat is in het negatieve. En in het positieve: optreden voor de noodzakelijke samenvatting van alle revolutionaire krachten in dit land voor de opstuwung der arbeidersmassa's naar een massaal proletarisch verzet.

Is een dergelijke ontwikkeling mogelijk? Wij menen: J a !

Wij menen, dat een marxistische arbeiderspartij - nu - noodzakelijk is.

Revolutionaire eenheid kan slechts groeien op de basis van de strijd. De nederlandse marxisten hebben thans een dubbele taak. Zij hebben zich met alle energie in te zetten voor de verdediging van de spaanse arbeidersrevolutie en de revolutionaire organisaties. Dat is de eerste. Zij is voornamelijk, omdat ze, zoals we uiteenzet hebben, betekent arbeid voor de nieuwe proletarische internationale.

De tweede bestaat in het organiseren van een brede discussie, gericht op de vorming ener marxistische arbeiderspartij in dit land. Niet, als eerste doel, opstuwend te werken op het thans opkomende proletarische

verzet.

De groep "De Arbeidersraad" handhaaft zich daarbij vooral nog als zelfstandige formatie. Zij wil het bedenkelijk spel van een georganiseerde oppositie niet spelen. Vooral niet, omdat een dergelijke "taktiek", waarbij b i n n e n het partijverband een strijd op leven en dood om de leiding zou dreigen, de werkelijke opbouw van een revolutionaire partij slechts in hoge mate kan benadelen. Er zouden door georganiseerde oppositionele strijd stemmingen en verwijderingen ontstaan, die slechts met zeer grote moeite opnieuw overwonnen zouden kunnen worden.

Daaronder zullen we het voorbeeld van anderen, toe te treden tot de RCP of haar van binnen uit te veroveren, niet ondernemen. We wensen geen nieuwe versnippering van krachten.

Wij willen besluiten met twee ervaringen uit het verleden in herinnering te brengen.

In 1932 streonden vele buiten de partijen staande revolutionairen naar de CCP. Voordat er enige klaarheid was ontrent taak, doel en richting.

In 1935 fusioneerden RCP en CCP. Men was verenigd, voor er klaarheid was. De noodlottige gevolgen zij te over bekend.

Men bedenke wel: de konende revolutionaire partij kan grote zuigkracht uitoefenen op die opposanten, die thans bij sociaal-democraten en kompartij aanwezig zijn.

Besluiten wij met nogmaals de noodzaak uit te spreken van het tot stand komen van een marxistische arbeiderspartij. Door strijd en discussie. Door klaarheid en inzicht.

* * *

Tegen FASCISME:
Tegen GELDZAKDEMOCRATIE:
alle MACHT aan de
ARBEIDERSRADEN!

stemt niet!

Heldenkermis der Democratie.

Romein, Romein, ze heten Romein,
Die naam alleen, die naam alleen,
Doet heel de wereld beven....

Koorzang van V e r d i

Er was eens een bedaagd oud besje. Hoed was ze niet meer. Ze had zelfs niet de schoonheid van de ouderdon. Ze was nogal aftands, wat ze door veel druktenakerij probeerde weg te schynken. Eigenlijk was ze dan ook alleen nog naar een traditie...
O! in haar jeugd was ze een veelbelevend naagdeke geweest. Haar die belofte had ze niet vervult. Daarvoor had ze zich teveel afgegeven met ideën en met luitjes, die ze in haar frisse rode jeugd vol verantwoordiging de bons zou hebben gegeven.
Tsch, hoezeer ook besmeurd, er was nog i e t s in haar, dat aan haar jeugd deed denken. Wat dat was? Och, misschien alleen naar haar naam.
Ze is niet meer.... Nee, ze stierf geen natuurlijke dood, 't schaan. Ze had zoveel familietwist veroorzaakt - met de omes en tantes sociaal-democratie - dat het voor de goede verstandhouding, die men thans weer wilde bevorderen, beter was dat ze verdween en dat zelfs haar naam uitgewist werd.... Er mocht zelfs geen herinnering meer aan haar overblijven. Ze was, kortweg gezegd, een sta-in-de-weg geworden, het arme oude wijfje, dat nog zo graag deed of ze echt leefde.

Daaronder hebben haar eigen telgen haar van kant gemaakt. En ze hoorden bovendien haar verleden. Nee, erg netjes was ze nooit geweest. En de telgen, die er alles voor over hadden om hun plebejese afkomst te doen vergeten, omdat ze van plan waren fatsoenlijk te worden, bereoefden haar zonder mededogen van het leven. En haar oude vader, want die is nog in leven, heult met de noordenaars van het arme schepsel, dat opgeofferd moest worden aan de familieverbredering dewelke door een verre buitenlandse oom bevolen was...
Er was eens... "De Tribune"... Roemloos kwan ze aan 'r einde. En ze werd niet eens begraven. Of om het klassieke woord van den roden evangelist Scheps te gebruiken: "t lijkje bleef boven de aarde".

Er zijn... een kameraadste met wapperende blonde haren, op ende op een ariese en een heraldiek leeuwje, voorzien van een pijlenbundel - die verduveld veel lijkt op die van den nieuwen Romeinse Caesar... betekent "fascisme" niet "bundeling" - en dat nórdiese kameraadste leerde zich aan het pijlenbundel dragende leeuwje en hun paring leverde een nieuwe telg op... het nationale "Volksdagblad" voor Nederland....

Er gaat een golf van democratie, van vrijheidsliefde en van nationalisme over de Lage Landen aan de Zee. Een frisse golf is het niet; ze kent niet uit het Westen, niet van de zee, doch uit het Oosten, uit een oude ophorrelende stinksloot.
Nationalisme en democratie... Wie deze verbinding merkwaardig mocht vinden, verstaat de "tekenen des tijds" niet. Ze zweren allen bij de tradities der vaders, onze "captains of politie". Zelfs de held Mussert, dient zich zowaar aan als de enige absolute democraat.
De befaamde "Liberaal" partij of te wel "Vrijheidsbond", heeft aan

die roemruchte traditie der vaadren een poeties verkiezingsplakkaat, voorzien van een dichtsol van den onsterflijken Janpieter Heye, gewijd. Een plakkaat, ontworpen in de stijl der regentenproklamaties van lang vervlogen eeuwen. En, die regenten waren bijzonder vrijheid-lievende heren. O, roemruchte traditie der vrijheid! - Daar ligt een roefstaart aan de zee... - schreeuwde eens de onachtzaamheid en verouderde kultatuli -

Dan vragen onze aandacht de matadores van vrijheid en democratie, volksveivaart en volksrechten, de heren Ond en Slingenberg. De eerste, minister van financiën, die de rijken ontziet en de armen uitperst en de tweede, minister van steunverslechting, die in Berlijn een "bieravond" - o, traditie der bataafse vaderen - arrangeerde voor erkende vrijheidshelden als de heer Darré en z'n rotgezellen...

Ook de roemse staatspartij - de partij van de heren Rome en baron van Wijnbergen, baron Canaille, die het volk der Lage Landen willen verblijden met koninklijke kabinetten, opgelegde "gechristelijke" regeringen en de rest... - zingt de hymne der vrijheid mee. Tja, ze is wel niet in overeenstemming met de tradities hunner vaderen, die vrijheid, - wie denkt niet aan de inquisitie als-ie baron Canaille hoort? - maar men offert nu eenmaal mee aan de goden dezer eeuw. En dan, men bedenke wel, de vrijheid van de heren Rome en Co is nauw verwant aan die van de vrijheidshelden Genssmig en Franco.

Zoals bij elk goed koor past, beschikt het koor der vrijheidszangers ook over een dirigent. Gepaste vrijheid legt zich zelf beperkingen op en gehoorzaamt den meester. Wie die meester is? Wel, niemand minder dan de vurige minnaar der vrijheidstraditiën, de grote tovenaer, de oude man zelf, C o l i j n. Vast heeft hij het in handen, het koor der zangers. Hij laat het dag aan dag zijn grote liefde voor de democratie uitspreken... O, niet in goddeloze lyrische italiaanse aria's, noch in gemans romantiese, zware heldenliederen. Neen, de koorzangen van Colijn vallen in de stijl van onze doftige, ernstige dominé - romances. - Psalmen uit kerkelijke zangbundels - wat trouwens past bij ons calvinisties land en deszelfs tradities... Tja, die tradities.

Toch klinkt er een wanklank in de ernstige zangen van den ouden tovenaer. Wij lezen in het maandag-ochtendblad van De Courant van 3 Mei een reclame-advertentie, die bestond uit een zinnetje, door den korrespondent van de Times in December 1938 over den grand old man gepubliceerd. "Onder leiding van Dr. Colijn worden de inbreuken, die het parlement in de laatste tientallen jaren op de constitutionele rechten van de kroon heeft gemaakt, langzaam teruggedreven." En gaat nu rustig slapen, Nederlanders...

Onze nationale Arbeiderspartij mag natuurlijk niet achterblijven bij dit concert. "We alles licht, kann Kees allein nicht lassen". Ze hebben weliswaar hun eigen dirigent en hun eigen liederenbundel maar toch, er is een lied dat hen verenigt met het koor van dirigent Colijn: het Wilhelmus. Trouwens, Kees - die de SDAP voorziet - ploegt zich niet minder uitbundig te ontlasten in liefde voor onze "gechristelijke" beschaving en wat er al zo bijhoort... Men denke aan de bijeenkomst van E.D.D. in de Rathal. Waar Kees als wijlen David een psalm zong voor den opper-zangmeester: "Maar ik vertrouw op Uwe goedertierenheid, mijn harte zal zich verheugen in Uw heil: ik zal den Here zingen, omdat hij aan mij volgedaan heeft.".

Waarlijk, wie de innerlijke voosheid van de huidige democratie wil proeven, doet beter haar te toetsen aan haar verdedigers, dan aan haar belagers.

En het is onmiskenbaar, dat de gloeiende liefde voor het vaderland en voor de democratie, die de matadores der vrijheid doortrikt,

eigenlijk alleen naar het spiegelbeeld is van de angst voor het fascisme: b i b b e r d e m o e r a t i e .

Jack London laat in z'n boek Pittah, een jong wolfje, dat voor 't eerst met de wrede buitenwereld kennis maakt, van angst huilen. "Een grote vrees bebroep hem. Hij was erg bang. Daarom stond z'n haar op z'n rug overeind en trok hij z'n lippen op in een poging tot een woest en vrees aanjagend gegrom. Uit kleinheid en angst daagde hij de hele wijde wereld dreigend uit." - -

Luidruchtig en daverend waren zich ook onze stalinationalistische partij-beambten. Men vergisde zich niet, helemaal nieuw is hun "lijn" van tegenwoordig allerminst. Hebben de heren niet al in Duitsland met de nazis in nationalisme een "wedijver" georganiseerd?

En hoe is het ze vergaan? Maar voorl, hoe is het de duitse arbeiders bekomen?

Toch is er een nieuw element in de huidige "lijn". Vroeger handhaafde men naast de nationalistiese, ook de revolutionaire frases. Thans heeft men de laatste op de rommelzolder gegooid - of ze misschien achtergelaten in de oude drukkerij van DE TRIBUNE, Anstel 85, die door een van de officieren van justitie der vaderlandse democratie indertijd gesloten is - ... En er is nog iets nieuws in de "lijn"; de liefde voor de sociaal-democratische broeders, vroeger sociaal-fascisten geheten. En gepaard hiernee een uitbundige liefde voor de democratie. Dit nieuwe is niet verwonderlijk.immers vroeger wedijverden de beampten van Stalin met de fascistien tegen de sociaal-democratie, thans wedijveren zij met de sociaal-democratie in liefde voor democratische tradities en vrijheden. En samen, nationale arbeiderspartij en CP Nationaal, wedijveren met de fascistien in nationalisme.

Wie kent de oude Louis niet, die van het plakkaat: R u i n b a a n voor de j e u g d : Stent Louis de Visser, Die oude rrvolutio-nair dan is naar Hecou getogen, om uit 's meesters eigen mond de "nieuwe lijn" te leren. Toen kwam-ie op het Rooie Plein en zag-ie daar de democratie van den groten leider van het wereldproletariaat, den genialen leerling van Lenin en was met verbijstering geslagen... Ze schoon een democratie had hij nog nimmer aanschouwd. En hij draaide z'n eige om, en stak z'n stok in de grond en toen zweer-ie, dat-ie niet eerder zou rusten, voordat ook in Nederland de vrijheid en de democratie van den groten meester zou heersen...

Ze werd de democratie in onze nationale CP geïmporteerd. En de de Vissers, de Wijnkopers, de Beuzemakers en de Leeuwen trillen van liefde voor de democratie en wedijveren thans hierin - hoe bestaat het - met de Albarda's, de Koozen en de Woudenberg's, die van de SDAP bedoelen wij... En met Mussert wedijveren zij in vaderlandsliefde - de echte, onvervalste... Zij overstromen het land met heraldieke Leeuwen, aan de koporen cent ontloend - hoe zinrijk - en met super-ariese blonde kamoraadskes; met leuzen, die voor alle Klassen, rangen en standen, klaargemaakt zijn, behalve voor de grote hanzen van "groot-kapitalisten" - de beruchte "200 families".

Om hun echt nationale gezindheid te bewijzen hebben ze ook een dochtertje van het oude besje mee de weg uit genomen... Ook R u s l a n d v a n H e d e n is niet meer. - -

En de vader van DE TRIBUNE, die met de snode moordenaars huilt; Wijnkoop, hoe is het met hem? Hoe moet hij zich eigenlijk bij dit alles voelen? Het moe dan waar zijn, dat 's mans "lijn" reeds vroeger naar rechts boog, toch moet er in de oude Wijnkoop bij dit karakterloze gedoe der nieuwbakken democraten innerlijk iets beweogen hebben. Van Tribune tot nationaal Volksdagblad voor Nederland - zonder partijvermelding, alleen redacteur de Leeuw moet de

echtheid waarborgen - het zou de titel kunnen zijn voor een brok afgesloten geschiedenis der nederlandse arbeidersbeweging.

Wijnkoop, in het laatste tiental jaren der vorige eeuw, zo noodig begonnen met de strijd tegen hen, die het "socialisme verrieden voor aardappelen", tegen hen, "die de volksschool verrieden ten bate van de school der verdorving", vreet nu z'n eigen draf en lint het democratische leeuwje, dat thans de toon aangeeft.

Al is de oude Wijnkoop reeds jaren her naar rechts gezwenkt, toch moet hij wel even opgetrokken hebben, toen hij, om naar een voorbeeld te nemen, opdracht kreeg om in de kamer... de subsidie aan de school der verdorving te verdedigen. Hoe heette het ook weer inde brochure "Adresse an die Internationale", indertijd bij de oprichting van de SDP uitgegeven? Een adres, waarvan Wijnkoop de eerste ondertekenaar is: met het ondersteunen van de bijzondere school "heeft de partij de eerste stap op de weg naar het reformisme gedaan; het betekent een breuk met het revolutionaire programma"...

Als tot de tegenwoordige "lijn" van de CP Nationaal ook het geloof in het spiritisme zou behoren, dan zou het de oude Wijnkoop moeten voorkomen, of hij "in trance" als het medium van den zo fel bestreden Troelstra optrad...

Tja, er gaat een golf van democratie over de Lage Landen; en hoofd-officieren, die uit de staatskas hoge pensioenen genieten, houden oorlogsachtige redevoeringen tegen het "rode canaille"... en geen "democraat" stelt voor deze noordhitters ten minste hun pensioen af te nemen.

Een golf van democratie... en de kleine partijen worden gedwongen duizenden guldens - gedevalueerde - maar met het leeuwje - neer te tellen om het recht te verwerven kandidaten te stellen... Een golf van democratie en de regering kan het bestaan, tot het laatst toe te wachten voor de lijstnummers der kleine partijen bekendgemaakt worden...

Een golf van democratie... en een rooie advocaat, mr. Duijs, wiens naam eens vervoegd werd: Duijs, Duyster, Duysterling, een van de ergste veelverdieners in - en aan - de nederlandse politiek, verdedigt de fascistische en spuwt zijn fluimen in de bron waartuit hij gedronken heeft - en h o e gedronken heeft - en het partijbestuur van de SDAP heeft deze oude charlatan, die thans in Oxford ontwaakt is, jarenlang gedekt, al wisten ze, hoe innerlijk verrot deze sijn-jour was.

Een golf van democratie... en de gechristelijke regering kan zonder enig verzet de VRC verbieden... En de radio-onroep-controle commissie kan op Pinkstermaandag van het jaar 1937 een uitzending van de VRC onderbreken, omdat een dominee in z'n preek het brutale nationalisme, het rassisme, aanvalt.

Een golf van democratie... een democratie, huichelachtiger dan de burgerlijke schijn-democratie ooit geweest is... En de nationale CP verdodigt haar, wekt mee op de valse voorstelling alsof er in Nederland inderdaad democratie zou heersen. De onuitsprekelijke Paul de Groot schrijft in Het Volksdagblad merkt Nederland onafhankelijk, welvarend, vrij, van 15 Mei j.l.: "De fascistische organisaties en de fascistische stromingen in de burgerlijke partijen, zijn de enigen in ons land, die tegenover een democratische volksgemeenschap vijandig staan". - De heer de Groot heeft, blijkbaar in verbouwerdheid over zo veel vrienden van de democratie, de "trotzisten" vergeten aan te vallen. Voorzichtig, Paultje, denk om de meester. Heette het niet, in het zelfde adres aan de internationale, dat we boven memorcerden, dat het tot de voornaamste taak der marxisten behoort "de werkelijke betekenis van de burgerlijk-democratische schijn-manoeuvres" te onthullen?

Een golf van nationalisme trekt over de Lage Landen aan de Zee. En een rooie schoolmeester maakt reclame voor het Oranje-blauw-bleu...

In de literatuur viert het nationalisme hoogtij. Wij wezen reeds in het vorige nummer op de papieren oranje-telgen van den auteur Laurits Dekker. Thans blijkt, dat aan den heer Theun de Vries opdracht gegeven is, een boek over Johan van Oldenbarnevelt te schrijven. De "historische roman" bloeit. Ook in de literatuur bekent men zich tot de nationale tradities... Nog onlangs deed Het Volk, ten bate van de moderne nederlandse componisten een beroep op het "ontwakende nationale bewustzijn".

De nieuwe spruit van Moskou, het nationale Volksdagblad, dankt aan dit spel van reactie en nationalisme z'n geboorte en doet dapper mee aan de volksbenevoling met nationale traditie en romantiek a la Hearstpers en Hollywood. Meer dan de landerige politieke artikelen en beschouwingen van de Leeuwen en de Bouzenmakers, spreekt de volgende opsomming van titels uit een nummer van het nationale blad. - Het merkwaardige leven van Kolonel Barker. - Een vrouw in mannenkleren. (twee kolon en twee sterretjes) - Mijnerode und kein Ende --- (Kapitale letter, anderhalf kolom) - Uit de gruwelkamer van Scotland Yard (Grote kop) - Verder volgt nog een beschrijving - natuurlijk een romantische - van de Maites Centrales in Parijs. En tot slot een interview met niemand minder dan de heer Dombi, trainer van Feyenoord - je kent hem toch wel, lezer? Anders naar trouw Het Volksdagblad lezen - (Anderhalf kolom) o.a. over de gewichtige nationale vraag, of Smit, Bakhuys en Vrouwdeunt, ons beste binnentrio vormen. (Wij raden de heren aan voorzichtig te zijn op dit punt, want hun kollega's van IJ. G. Van der Veens Arbeiderspers schijnen Nederlands roem te verwachten van het trio Smit - Lungens - Bakhuys, voorzichtig. Geen nieuwe stenen des aanstoets. Geen nieuwe broedertwisten)

En al deze romantiek in een willekeurig nummer. Dinsdag 27 April. Voor vijf spie. Daar kan Nick Carter niet tegen op... Zegt het niet meer dan tientallen droge "hoofdartikels" van de Leeuw zelf?

Naar, naast democratie, vrijheid, nationalisme en colportage-romantiek doet het nationale Volksdagblad ook aan Kul - tuur. Natuurlijk! Zij is een van de meest geliefde artikelen in de kringen van Stalins klerken. En wel kul - tuur - met nadruk op eerste lettergreep -- en in verbinding met "nationaal".

Men kent uit De Telegraaf de rubriek "Beroemde Nederlanders in hun werkkamer". Het Volksdagblad, verlangend de roem van De Telegraaf te oogsten heeft een onzer grote jongere schrijvers - noemt men dat niet zo? - Theun de Vries, bereid gevonden een serie artikelen te schrijven onder het hoofd: "Het Volksdagblad interviewt." Tja, de Leeuw zal eens laten zien, dat de arbeiders nog wel op een andere manier kunnen worden opgevoed als die van den armzaligen Gorter, die ze immers toch niet snapten. Nee, wij zijn niet als Gorter... We zijn up to date... W o i n t e r v i e w e n. Grote Nederlanders.

Een eerste proeve van deze kul - tuur rubriek was het interview met Doctor Jan Roncin. En diens ega: "Een der interessantste nederlandse echtparen."

De interessantheid van dit geleerde echtpaar schijnt den romantieschen Theun naar het hoofd te zijn geslagen: "Zelfs op deze stormachtige, al te betrokken "voorjaars" dag heeft Amsterdam - Zuid een helder en blijmoedig karakter; en ik weet werkelijk niet of het komt door de

nieuwe forse huizenblokken, door de brede open bouw der... boulevards" nou, is dit niet romanties? En Theun weet vooraf "dit wordt een goed gesprek". Na de trappen te zijn geklimmen zit Theun met het interessante echtpaar "de twee gedoctorde echtelieden"

- nee, 't is niet Slijmering, 't is Theun de Vries, die dit schrijft - "bij de aangename gloed van de hollandse kachel" "in de hollandse

B3

lente, nu de thee geurt en de tabak onze slijmvliezen weldadig prik-
kelt", en ontwikkelt z'n "krijgsplan". - Men weet, stalinationalis-
ten, ook de kul- turele hebben allen een klap van de strategiese
molen beet. -

Toch, ondanks de interessantheid van het echtpaar en deszelfs ge-
leerdheid bleek het onmogelijk met beiden tegelijk te praten. Iets
wat niet minder geleerde en minder interessante echtparen ook wel het
geval pleegt te zijn. Daarom volgt Theun docter Jan naar z'n "stu-
deer-roman". Na een romantiese beschrijving van dit heiligste der
heiligdommen, vertelt Theun hoe "Romcin zich achter z'n bare pos-
teers - hij zit daar als een generaal, die het front in oenschouw
neemt"... Waarachtig, lezer, het staat er.

En wat is het eerste, waarnaar Theun den generaal des geestes achter
zijn schrijftafel, vraagt? Natuurlijk, naar z'n oordeel over: De kul-
tuur. In het orakel antwoordde "het gaat in het kul - tuurleven
om het behoud van de geestelike vrijheid, zoals het in't politieke
gaat om het behoud van de democratie". "Behoud" is naar verhoorlik kos-
telik. Maar Theun heeft het orakel begrepen. "Den kwestie van gena-
tigheid dus" vraagt hij, waarop het orakel antwoordt met "een korte
glimlach".

De kul- tuurgeneraals zijn dus voor behoud en genatigheid. Zou de
tovenaar in den Haag het anders en beter zeggen?

Na een speculatieve beschouwing over de betroudbaarheid van genatig-
heid en realisme, een betroudbaarheid, als gedemonstreerd wordt
aan - en bijzonder de oorspronkelijke fantasie van de nieuwe neder-
landse nationale romantiek - Th e r b e c k e, W i l l e m v a n
O r a n j e en ... M a r x en E n g e l s .

Wij schreven drie puntjes tussen Willem van Oranje en Marx, en der-
selver genatigheid. En ook de strategiese historicus scheen een
kleine overgang nodig te achten voor hij van den Vader des Vader-
lands op den ruigen Karl Marx terecht kwam. Immers, Theun deelt mee,
"de handen van den historicus vouwen het sigarettenpakje open en
steken een verse sigaret op."... "In een lichte blauwe wolk" komt
dan Romcin over Marx te spreken, die volgens hem ook op z'n tijd
genatigd wist te zijn. Dat zat 'n in de "dialectiek", vertelde de
docter. We hadden er al op gewacht, dat eindelijk de dia - lek -
tick op de proppen zou komen. 't Is immers een kul - tuurgesprek. In
kul - tuur zonder dia - lek - tick, is - nen vergeve ons de profana-
tie - als aardappelen zonder seut. Wat zouden de geestesgeneraals
moeten beginnen als ze dat stopwoordje, het karrepaardje van alle
politieke weerhanen waardoor ze hun valse lading laten trekken, niet
hadden?

Lessing laat in zijn Minna von Barnhelm een frans officier, die
het valsspelen beter beheerst dan z'n Duits, en wien verweten wordt,
dat valsspelerij bedrog is, zeggen: "Deutsch Sprach, plump Sprach...
Ick nit betrügen, corriger la fortune."...
So gaat het ook met vele intellectueel-politieke valsspellers: Nee,
geen plomp hollands, niet draaijerij..., maar deftig: D I A - L E K -
T I C K .

De heren dronken een kopje thee - of er een fikse scheut rum door
was vertelt Theun niet, al zou je 't aan de romantiese beneveling
waarin 's heren Romcins denkbeelden gekuld zijn, wel zeggen, en
keuvelen dan nog over "vrijheid", en "het nationale", "in verband
met de verdediging der democratie". Juist! Daar diende dit geleerde
gevaauw en dit colportage-romantiese Sherlock Holmes-pathos voor,
om de draaijerij t.a.v. het kapitalisme te verdedigen. Om het prole-
tariaat te verlaten met nationale kul - tuur, democratie en wat
dies meer zij.

Kolonel Barker, De gruwelkamer van Scotland Yard, Nijenrede, de
heer Donbi en het geleerde echtpaar. Alles om het vuile, voze refor-
nisme der stalinationalisten te dekken. Ook een eenheidsfront. Dat
van het bederf.

Zicht'er een beeld van de konieke heldengestalten van de laatste
heldenkornis, de heldenkornis der nationale democratie.